



Beheer rijkscollectie Rijksmuseum van Oudheden

Rapport Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed

Planmatig beleid

Registratie en administratie

Administratieve organisatie

Behoud

Toegankelijkheid

Veiligheidszorg

Missie Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed

Een overheid die verantwoording kan afleggen. Erfgoed beschikbaar voor iedereen. Nu en in de toekomst. Dat is onze missie.

Wij zien toe op de toegankelijkheid van overheidsinformatie en op de zorgvuldige omgang met erfgoed. Wij kijken hoe de regels in de praktijk werken.

Inhoud

Samenvatting	5
Inleiding	6
1 Planmatig beleid	8
1.1 Conclusies	8
1.2 Aanbevelingen	8
2 Toegankelijkheid	9
2.1 Conclusies	9
2.2 Aanbevelingen	9
3 Behoud	10
3.1 Conclusies	10
3.2 Aanbevelingen	11
4 Veiligheidszorg	13
4.1 Conclusies	13
4.2 Aanbevelingen	14
5 Registratie en administratie	15
5.1 Conclusies	15
5.2 Aanbevelingen	17
6 Administratieve organisatie	18
6.1 Conclusies	18
6.2 Aanbevelingen	18
Bijlage: Bronnenoverzicht	19

Foto: depot met opgravingsmateriaal Raamsteeg in Leiden



Samenvatting

Het beheer van de rijkscollectie door Rijksmuseum van Oudheden in Leiden heeft op enkele onderdelen aanscherping om te voldoen aan de beheernormen in de Erfgoedwet.

Dit komt naar voren uit een in september 2024 uitgevoerde inspectie naar het beheer.

De onderdelen waar verbetering nodig is, betreffen het behoud en de registratie.

De Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed doet de volgende drie aanbevelingen ter verbetering:

- Leg de streefwaarden voor het binnenklimaat en licht in de vaste presentatie en de depots vast voor het collectiebehoud.
- Herzien het toekomstige controlebeleid en betreffende procedure. Pas ook in de nieuwe beleidsperiode meer systematische controles toe op de actuele conditie en standplaatsen van de collectie. Betrek bij de controlesystematiek de analyse van risico's voor de collectie. Richt de controle naar eigen inzicht zo efficiënt mogelijk in zodat deze uitvoerbaar is.
- Verbeter de kwaliteit van de collectieregistratie, met name de juridische status, de actuele fysieke staat en de actuele standplaats van de rijkscollectie.

Het doel van de aanbevelingen is dat het Rijksmuseum van Oudheden het beheer van de collectie verbetert.

Inleiding

Aanpak onderzoek

De Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (hierna: de Inspectie) heeft een wettelijke toezichttaak op het beheer van de rijkscollectie en van andere collecties waarvan het ministerie van OCW het beheer subsidieert. In het werkprogramma 2023-2024 is een meerjarige inspectiereeks aangekondigd naar het beheer door museale beheerders.¹

De Erfgoedwet regelt de normen voor het beheer van de rijkscollectie. Deze zijn door de Inspectie uitgewerkt in een toetsingskader met criteria waaraan ten minste moet zijn voldaan en indicatoren om dit aan te tonen.² De getoetste criteria zijn vertaald naar de onderwerpen van de hoofdstukken van dit rapport.

Voor de beoordeling van het beheer van het museum heeft de Inspectie op basis van de volgende bronnen en activiteiten informatie verzameld en geanalyseerd:

- Beantwoording van vragen over het collectiebeheer door het museum naar aanleiding van de digitale vragenlijst van de monitor Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed 2023-2024.
- Inzage in documenten over het beheer van de collectie, zoals beleidsdocumenten, analyses van beheerrisico's, documenten met beheerprocedures en controleverslagen.
- Gesprekken op 17 en 18 september 2024 met de algemeen directeur en de voor het beheer verantwoordelijke leidinggevend en medewerkers.
- Een bezoek aan de tentoonstellingsruimten en depots.

Schets beheerorganisatie

Het Rijksmuseum van Oudheden (hierna: het museum) heeft een vast personeelsbestand van 86 medewerkers (ca. 63 FTE) en 54 vrijwilligers. Specifieke taken, zoals het beheer van de collectie worden uitgevoerd door zowel vast personeel als ingehuurde krachten. Medewerkers voor projecten zoals bulkregistratie, assistent conservator en assistent registrator zijn voor bepaalde tijd aangesteld.

De verantwoordelijkheid voor de collectie, zowel fysiek als inhoudelijk, ligt bij de afdeling Collecties en Onderzoek. Deze afdeling bestaat uit vaste medewerkers (ca. 16 FTE) zoals zeven conservatoren, een archivaris/bibliothecaris, een registrator, drie restauratoren, drie collectiebeheerders, een bruikleencoördinator en een fotograaf. Tevens is er een groep vrijwilligers.

Schets collectie

De geschiedenis en de samenstelling van de collectie zijn uitvoerig beschreven in het collectieplan. Het museum brengt de oudheid en de archeologie tot leven met een collectie van ongeveer 245.000 voorwerpen. Er zijn vier verzamelgebieden:

¹ <https://www.inspectie-oe.nl/publicaties/publicatie/2023/01/27/werkprogramma-2023-2024>

² <https://www.inspectie-oe.nl/publicaties/publicatie/2024/05/27/toetsingskader-rijkscollectie-museale-beheerders>

Egypte en Nubië, Klassieke Oudheid (Grieken, Romeinen, Etrusken), Oude Nabije Oosten en Nederland (prehistorie, Romeinse tijd, middeleeuwen).

Naast archeologische objecten behoren gipsafgietsels, munten, gesneden stenen, receptie van de Oudheden, boeken (van voor 1850 en verzameld tot 1995) en een beeld- en papieren archief onder andere tot de rijkscollectie.

De collectie bevindt zich op vier locaties in Leiden, zoals in het museumgebouw en diverse depotlocaties. Het interne depot is voor organische materialen, metaal en glas, en gemengde materialen. Daarnaast beschikt het museum ook over een bibliotheek, restauratieateliers en archiefruimtes.

Het externe depot Raamsteeg is voor grote stukken, gipsen beelden, opgravingsmateriaal.

Leeswijzer

In dit rapport zijn eerst de norm, conclusies en aanbevelingen over (1) het planmatig beleid voor het beheer en (2) de toegankelijkheid van de collectie beschreven. Vervolgens de norm, conclusies en aanbevelingen over de beheertaken voor de collectie, (3) het behoud, (4) de veiligheidszorg en (5) de registratie en administratie. Ten slotte zijn de norm, conclusies en aanbevelingen weergegeven over (6) de administratieve organisatie voor het beheer.

1 Planmatig beleid

Het planmatig beleid beschrijft de actuele beheersituatie, de te bereiken doelen en de wijze waarop het beleid wordt uitgevoerd voor ten minste het behoud en de veiligheidszorg.

1.1 Conclusies

Planmatig beleid voor het collectiebeheer en de veiligheidszorg

- Het beleid voor het collectiebeheer en de veiligheidszorg is actueel en vastgesteld.
- Het museum draagt zorg voor het planmatige operationaliseren van de beleidsdoelstellingen.

Collectiebeheer

Het Rijksmuseum van Oudheden beschikt over een collectieplan 2021-2024 en een nieuw collectieplan 2025-2028. Het nieuwe collectieplan bevat meer concrete doelstellingen dan het vorige plan, dat een meer beschouwend karakter heeft. Het plan heeft drie clusters van ambities en actiepunten voor de komende beleidsperiode geformuleerd: collectiebeheer professionaliseren, collectiekennis vergroten en collectie zichtbaar en toegankelijk maken. Binnen elke cluster zijn de doelstellingen beschreven.

Uitbreiding van het aantal medewerkers is volgens het museum de afgelopen 20 jaar vanuit subsidies van OCW niet mogelijk geweest. Zo geeft het museum ook in de monitor aan niet over voldoende capaciteit en financiële middelen te beschikken om een professioneel collectiebeheer te waarborgen.

Het museum geeft aan dat het dagelijkse collectiebeheer gestuurd wordt door tentoonstellingen en bruiklenen; er is weinig tijd voor reguliere collectiebeheertaken. Het museum probeert door middel van een efficiëntere taakverdeling tussen restauratoren en collectiebeheer en meer inhuur tijdens de op- en afbouw van tijdelijke tentoonstellingen tijd vrij te maken voor de reguliere collectiebeheertake.

Veiligheidszorg

Het museum beschikt over een actueel bedrijfsnoodplan (BHV en CHV) dat de Inspectie ter inzage op locatie kreeg. Halfjaarlijks wordt het plan aan de hand van risicoanalyses geactualiseerd. Daarnaast actualiseert het museum jaarlijks het CHV-plan.

1.2 Aanbevelingen

Op grond van de conclusies ziet de Inspectie geen grote tekortkomingen en doet geen aanbevelingen op dit onderdeel.

2 Toegankelijkheid

De collectie is zoveel mogelijk fysiek en digitaal toegankelijk voor publiek en onderzoek.

2.1 Conclusies

Bevorderen toegankelijkheid van de collectie

- Het museum bevordert in voldoende mate de toegankelijkheid van de collectie.

Beleid

Het Rijksmuseum van Oudheden geeft in verschillende beleidsplannen, zoals het collectieplan, het informatieplan en het onderzoeksplan aandacht aan de fysieke en digitale zichtbaarheid en brede toegankelijkheid van de collectie. Het museum stelt dat vooral het verbeteren van de digitale toegankelijkheid een continu streven is dat op projectbasis uitgevoerd wordt.

Fysieke toegankelijkheid

Het museum maakt de collectie zichtbaar aan een breed publiek door middel van tentoonstellingen, presentaties en uitgaande bruiklenen.

Digitale toegankelijkheid

Het museum geeft aan maximale zichtbaarheid van de collectie na te streven. In de monitor geeft het museum aan dat ongeveer 80% van de collectie digitaal toegankelijk voor publiek is. Het museum streeft naar 100%. Als van de collectie er een goede afbeelding beschikbaar is, staat deze op de website. In de collectiezoeker op de website zijn 145.000 records te raadplegen, zoals ook op Collectie Nederland en Europeana.

Het museum is gestart om de topstukken in 3D te scannen en voor het publiek toegankelijk te maken. Nadeel is wel dat dit veel digitale opslagruimte kost

Onderzoek

Het museum maakt tevens de collectie toegankelijk door middel van onderzoek van en aan de collectie. Het eigen onderzoeksinstrumentarium wordt daarbij ingezet en het wordt ter beschikking gesteld. De onderzoeksresultaten worden gepubliceerd in (populair) wetenschappelijke artikelen en boeken, al dan niet gerelateerd aan de eigen collectie of publieksevenementen zoals congressen en tentoonstellingen.

2.2 Aanbevelingen

Op grond van de conclusies ziet de Inspectie geen grote tekortkomingen en doet geen aanbevelingen op dit onderdeel.

3 Behoud

Cultuurgoederen zijn in een goede staat. Er zijn passende bewaaramstandigheden om het verval van cultuurgoederen tegen te gaan. Waar nodig wordt de conditie van cultuurgoederen gestabiliseerd of vindt restauratie van een cultuurgoed plaats.

3.1 Conclusies

Beheersing behoudsrisico's

- Het museum heeft voldoende zicht op de behoudsrisico's voor de collectie en neemt maatregelen om risico's die zich voordoen te beheersen. Echter ontbreekt in een enkel geval de systematische vastlegging.

Binnenklimaat

De afdeling facilitair van het museum heeft afspraken gemaakt met een extern bedrijf over het onderhoud, de opvolging bij storingen en de werking van de gebouwbeheersystemen op de locaties om de streefwaarden voor het binnenklimaat te realiseren. De klimaatwaarden, veranderingen en verbeteringen worden besproken in het klimaatkernteam waar de afdeling Collecties in vertegenwoordigd is.

De streefwaarden worden per voorwerp en locatie bepaald. Het museum acht het niet zinvol om deze verschillende klimaat- en lichtwaarden in een beleidsstuk vast te leggen, maar hanteert wel de waarden uit de bruikleenovereenkomsten voor het klimaat in eigen vitrines. De talrijke parameters, zoals materiaal, locaties (in/buiten de vitrine), weersomstandigheden en bezoekersaantallen maken volgens het museum maatwerk noodzakelijk.

Het museum wil, naast de metingen binnen de klimaatinstallatie, de klimaatmonitoring automatiseren door dataloggers te plaatsen in vitrines met kwetsbare objecten in zowel de vaste presentatie als tijdelijke tentoonstellingen. Momenteel wordt deze taak handmatig uitgevoerd, waarbij een restaurator wekelijks de meetkastjes uitleest.

Licht

Het Rijksmuseum van Oudheden heeft streefwaarden voor de belichting van voorwerpen en voert op dit moment lichtmetingen uit bij de opbouw van tentoonstellingen en in de vaste presentatie zoals bij Egypte. Indien de belichting goed is afgesteld, wordt er niet meer gemonitord. In de komende beleidsperiode wil het museum de belichting structureel monitoren, alvorens de belichtingsuren en -intensiteit voor lichtgevoelige voorwerpen vast te leggen voor de wisseling van voorwerpen in de vaste presentatie. Daarnaast is het museum bezig om alle lampen door ledlampen te vervangen.

Schoonmaak

Het museum werkt met een extern schoonmaakbedrijf voor de dagelijkse schoonmaak van de algemene ruimtes. Collectieruimtes zoals de depots worden

periodiek door de collectiebeheerders uitgevoerd en onder begeleiding op afspraak door het bedrijf.

Ongedierte

De afdeling Bedrijfsvoering van het museum heeft een extern bedrijf ingehuurd voor de preventie en bestrijding van ongedierte en insecten. Het bedrijf plaatst insectenvallen en controleert deze elke twee maanden en rapporteert aan het museum.

Fysieke staat

- Het museum voert systematische controles uit naar de fysieke staat, maar gaat het beleid en de procedure om structurele controles uit te voeren in de komende beleidsperiode herzien.
- De capaciteit en inrichting van de depotvoorzieningen is redelijk toereikend.

Controle

Het museum geeft aan dat de huidige periodieke en systematische conditiecontrole tijdsintensief is en niet uitvoerbaar met de beschikbare capaciteit voor collectiebeheer. Vanaf de komende beleidsperiode wordt de controle op de actuele fysieke staat alleen uitgevoerd bij verplaatsingen. Uitgangspunt van het museum is dat de materiële conditie van de individuele cultuurgoederen niet verslechtert als de bewaaromstandigheden stabiel blijven.

Opslag

Tijdens de inspectie is vastgesteld dat de depotvoorzieningen op de locaties redelijk toereikend zijn wat betreft capaciteit en inrichting. De faciliteiten in het metaal- en glasdepot zullen in 2025 en 2026 verbeterd worden. De komende periode wil het museum het organische materialen depot efficiënter indelen, zodat er meer opslagcapaciteit gecreëerd wordt. Ook zal er een apart depot voor de fotocollectie op de begane grond gerealiseerd worden na afronding van de digitalisering van deze collectie. Het collectiearchief bevindt zich in twee archiefruimtes en op de werkkamer van de registrator.

Door de mogelijke uitvoering van het bulkregistratieproject zal de opgravingscollectie in het externe depot Raamsteeg heringedeeld worden. De opgravingscollectie zal onder andere gesplitst worden naar materiaal, individueel geregistreerd en adequaat worden opgeslagen. Het museum geeft aan voor dit project subsidie bij het ministerie van OCW te hebben aangevraagd. Het Raamsteeg depotgebouw deelt het museum met Rijksmuseum Boerhaave en er is een verdeling van verantwoordelijkheden voor de behouds- en veiligheidstaken. Rijksmuseum Boerhaave is verantwoordelijk voor het facilitair beheer, waaronder schoonmaak en pestcontrol. Het museum is verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van het gebouw, waaronder de gebouwgebonden installaties.

3.2 Aanbevelingen

Op grond van de conclusies doet de Inspectie de volgende aanbevelingen:

- Leg de streefwaarden voor het binnenklimaat en licht in de vaste presentatie en de depots vast voor het collectiebehoud.



- Herzie het toekomstige controlebeleid en betreffende procedure. Pas ook in de nieuwe beleidsperiode meer systematische controles toe op de actuele conditie en standplaatsen van de collectie. Betrek bij de controlesystematiek de analyse van risico's voor de collectie. Richt de controle naar eigen inzicht zo efficiënt mogelijk in zodat deze uitvoerbaar is.

4 Veiligheidszorg

Toereikende veiligheidsmaatregelen moeten voorkomen dat cultuurgoederen verloren gaan of beschadigd raken. Incidenten met schade aan of verlies van cultuurgoederen moeten worden geregistreerd en gemeld aan de Inspectie.

4.1 Conclusies

Beheersing veiligheidsrisico's

- Het museum heeft voldoende zicht op de veiligheidsrisico's voor de collectie en neemt maatregelen om risico's die zich voordoen te beheersen.

Elk half jaar worden de risico's voor onder andere de collectie geanalyseerd en het bedrijfsnoodplan geactualiseerd. Het Rijksmuseum van Oudheden beschikt over een eigen beveiligingsorganisatie en meldkamer. Organisatorische, bouwkundige en elektronische maatregelen om de veiligheidsrisico's zoals, brand, waterschade, inbraak en diefstal te beheersen worden door het museum genomen.

Voor het externe depot Raamsteeg draagt Museum Boerhaave de verantwoordelijkheid voor de beveiliging en de voorzieningen tegen calamiteiten. Ook op het gebied van cybersecurity worden maatregelen genomen, zoals periodieke back-ups, weerbaarheidstesten en instructies voor de omgang met digitale data en informatie.

Collectiehulpverlening

Het collectiehulpverleningsplan is onderdeel van het bedrijfsnoodplan en omvat onder andere plattegronden, prioriteitenlijsten en handelingsinstructies voor alle locaties. Het museum beschikt over collectiehulpverleningskisten en heeft een contract met een externe calamiteiten service afgesloten.

In de monitor geeft het museum aan de afgelopen twee jaar geen calamiteitenoefeningen met betrekking tot de collectie uitgevoerd te hebben. Tijdens de inspectie liet het museum weten dat een oefening de komende tijd op de planning staat.

Registratie en melden van incidenten

- Het museum voldoet aan de wettelijke eis voor het registreren en melden van incidenten met de collectie.

Het Rijksmuseum van Oudheden registreert incidenten met schade aan de collectie en neemt maatregelen om schade te herstellen. Hiervoor gebruiken beveiligers een app. Het museum meldt schade aan en verlies van de rijkscollectie door incidenten via DICE aan de Inspectie.



4.2 Aanbevelingen

Op grond van de conclusies ziet de Inspectie geen grote tekortkomingen en doet geen aanbevelingen op dit onderdeel.

5 Registratie en administratie

Alle cultuurgoederen zijn geregistreerd in een duurzaam toegankelijk geautomatiseerd registratiesysteem. Het registratiesysteem is aangesloten op de database Collectie Nederland. Van ieder cultuurgoed zijn (actuele) basisgegevens geregistreerd. De fysieke en digitale documentatie over de collectie is duurzaam toegankelijk opgeslagen.

5.1 Conclusies

Registratiegraad

- De registratiegraad van de collectie is 100%. De gehele collectie is geregistreerd.

De gehele bestaande collectie en de nieuwe aanwinsten zijn in The Museum System (TMS) geregistreerd.

Het museum past tegenwoordig alleen nog in uitzonderlijke gevallen bulkregistratie toe. Grote aanwinsten worden tijdelijk als bulk geregistreerd, en later gesplitst en individueel geregistreerd. Het museum beheert nog veel in-bulk-geregistreerde collecties. Ten behoeve van een tentoonstelling zullen 40 opgravingsdozen met bulkcollecties in het voorjaar 2025 gesplitst worden. Daarnaast wil het museum in de komende beleidsperiode een aantal bulkcollecties, zoals in het verleden verworven opgravingsmateriaal (totaal 9.520 dozen) individueel registreren, documenteren, ontsluiten en passend opslaan. Het museum geeft aan voor dit project subsidie bij het ministerie van OCW te hebben aangevraagd. Om een indicatie van de benodigde middelen en capaciteit te krijgen heeft het museum een pilotproject uitgevoerd. Met deze gegevens heeft het museum een projectplan opgesteld voor het verwerken van de bulkcollecties opgravingsmateriaal van de eerste 150 jaar van het museum, de 19^{de} eeuw en de eerste helft van de 20^{ste} eeuw.

Basisregistratie

- De registratie van de basisgegevens juridische status en actuele fysieke staat van de collectie voldoet niet aan de norm van de Erfgoedwet.
- Het museum voert systematische controles uit naar de standplaats, maar gaat het beleid en de procedure om structurele controles uit te voeren in de komende beleidsperiode herzien.

Alle identificerende, juridische status en actuele standplaats betreffende gegevens van de collectie zijn in TMS geregistreerd. Uit de steekproef trekking van 40 voorwerpen kwamen onderstaande twee onvolkomenheden naar voren:

Fysieke nummering

Een gering aantal voorwerpen (5 uit de steekproef) is niet fysiek genummerd (twee uit de steekproef) of heeft een slecht leesbaar nummer. Deze nummers waren echter wel te herleiden via de standplaats en objectbeschrijving in TMS.

Juridische status

De notering van de juridische status is niet eenduidig: het veld huidige eigenaar is in TMS niet ingevuld. In beginsel beschouwt het museum alles wat in TMS staat als rijkscollectie, tenzij anders vermeld. Hieruit is niet eenduidig vast te stellen dat de Staat der Nederlanden de juridische eigenaar is van de rijkscollectie. Wel zijn alle verwervingsgegevens van de collectie in TMS geregistreerd.

Actuele fysieke staat en actuele standplaats

Het museum geeft in de monitor aan dat van 11% van de collectie de fysieke staat is geregistreerd. Het museum controleert tot nu toe systematisch de fysieke staat en de standplaats, maar geeft aan in de nieuwe beleidsperiode alleen bij gebruik controles van standplaats en fysieke staat van voorwerpen uit te gaan voeren. Bij de herinrichting van de depots wordt altijd een check op conditie en standplaats van de collectie uitgevoerd.

Het museum geeft in de monitor aan dat voor 99,5% van de collectie de actuele standplaats is vastgelegd. Tijdens de inspectie bleek dat er 90 objectrecords met een leeg veld "standplaats" zijn. Er zijn records van zeer recente schenkingen die nog niet zijn binnengekomen. De registrar zal op korte termijn hiervoor een aparte standplaats 'extern' aanmaken. De overige records moet het museum nog per voorwerp bekijken om te zien wat het probleem is.

Het museum geeft in de monitor aan dat van 1.911 objecten de actuele standplaats niet bekend is. In TMS staat in het veld standplaats 'Zoek' als na twee maanden het voorwerp niet gevonden is. Tijdens die inspectie bleek dat het aantal administratieve vermissingen 1.905 (retour bruikleen en teruggevonden voorwerpen) is. Mogelijk ligt het aantal vermissingen nog lager, op 1.363 als oude opgravingslijsten waarvan onduidelijk is of het materiaal überhaupt naar het museum kwam, niet meegerekend wordt. Het museum geeft aan de oude vermissingen nog te willen uitzoeken en indien duidelijk ook als definitief vermist aan te merken en bij de Inspectie te melden.

In de depots werkt het museum met flexibele standplaatsen om zo veel mogelijk opslagcapaciteit te gebruiken. In depots, quarantaineruimte en restauratieateliers zijn kasten genummerd en objecten zijn via standplaats in TMS terug vindbaar. Boeken (geen rijkscollectie) die via de bibliotheek ter inzage worden gegeven en dus tijdelijk het gebouw verlaten, krijgen geen tijdelijke standplaats toegekend.

Het plan is om in de toekomst misschien met vaste standplaatsen te werken en een onderzoek naar de mogelijkheden van een Barcodesysteem moet nog starten.

Aansluiting op database Collectie Nederland

- De aansluiting van de collectieregistratie op de centrale registratie van de minister van OCW, de database Collectie Nederland, is gerealiseerd.

De collectie is voor 100% aangesloten op Collectie Nederland, waarvan 80% van de collectie zichtbaar is voor publiek.

Duurzame toegankelijkheid administratie

- Het museum houdt in voldoende mate de registratie en documentatie van de collectie duurzaam toegankelijk.

De collectieregistratie in TMS wordt duurzaam opgeslagen op de server, waarvan periodiek back-ups gemaakt worden.

De papieren collectiedocumentatie, zoals verwervingsgegevens, bruikleenadministratie en restauratieverslagen worden gestaag gedigitaliseerd en gekoppeld aan TMS. In de nieuwe beleidsperiode wil het museum nieuwe modules implementeren in TMS, zoals tentoonstellingsinformatie, verzekeringen, conditierapporten en bruikleenadministratie.

5.2 Aanbevelingen

Op grond van de conclusies doet de Inspectie de volgende aanbeveling:

- Verbeter de kwaliteit van de collectieregistratie, met name de juridische status, de actuele fysieke staat en de actuele standplaats van de rijkscollectie.
 - Registreer het juridisch eigendom van objecten in de collectieregistratie. Onderzoek eventuele leemten in de registratie van herkomstgegevens en optimaliseer waar mogelijk de registratie hiervan.
 - Voorzie in de nieuwe beleidsperiode in de registratie van de fysieke staat van objecten in samenhang met een meer systematische controle van de conditie. Doe dit zodanig dat dit bruikbare informatie geeft voor het beheer en behoud van de collectie en richt dit zo efficiënt mogelijk.
 - Voorzie in de nieuwe beleidsperiode in meer systematische controles op de actualiteit van geregistreerde standplaatsen.

6 Administratieve organisatie

In de administratieve organisatie is beschreven hoe het beheer wordt uitgevoerd met inachtneming van de wettelijke normen. De hierin vastgelegde procedures voor het beheer worden overeenkomstig toegepast.

6.1 Conclusies

Procedures voor het beheer

- Het museum beschikt over actuele procedures voor het collectiebeheer.

Het Rijksmuseum van Oudheden streeft naar professioneel en werkbaar collectiebeheer. Het museum heeft een overzicht met alle relevante procedures voor het collectiebeheer en een planning voor actualisering van verouderde procedures. De volgende procedures op basis van Spectrum zijn de afgelopen vijf jaren aangescherpt: standplaats en verplaatsingen (2023), verwerving (2023), bruikleentransport (2023), invasief onderzoek (2022), vermissingen (2022), controle actuele fysieke staat (2021), uitgaand bruikleen (2021) en object hanteren (2019). Dit jaar en de komende jaren staan onder andere de procedures verlies en schade, en bruikleenadministratie op de planning om te actualiseren.

Alle actuele procedures zijn gebundeld op een centraal punt en beschikbaar voor alle medewerkers. Verouderde versies van procedures worden bewaard maar zijn voor de medewerkers niet meer in te zien, zodat duidelijk is welke procedure geldt. Procedures worden in de dagelijkse praktijk getoetst en indien nodig in samenspraak met het afdelingshoofd aangepast. Daarnaast worden de procedures jaarlijks binnen het team gecheckt of ze nog goed werkbaar zijn.

Procedures fungeren als richtlijnen voor de medewerkers en zijn op sommige deelgebieden uitgewerkt in instructies en handleidingen, zoals voor de registratie in TMS. De juiste toepassing van een procedures wordt collegiaal gecontroleerd.

6.2 Aanbevelingen

Op grond van de conclusies ziet de Inspectie geen grote tekortkomingen en doet geen aanbevelingen op dit onderdeel.

Bijlage: Bronnenoverzicht

Gesprekspartners

Functie
Directeur
Hoofd Collecties en Onderzoek
Gebouwenbeheerder
Hoofd Beveiliging
Registrator
Collectiebheerder
Restauratoren

Geraadpleegde documentatie

Document
Monitor Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed 2023-2024
Jaarverslag 2023
Activiteitenplan 2021-2024
Informatiebeleidsplan 2021
Collectieplan 2021-2024
Collectieplan 2025-2028
Visitatierapport 2022
150 jaar opgegraven erfgoed in Nederland. Een aanvraag voor een bulk-registratie project van het Rijksmuseum van Oudheden (aug 2024)
Bruikleenovereenkomst
Diverse procedures collectiebeheer

| | | | | | | | | |

| | | | | | | | | |

Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed |
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 16476 | 2500 BL Den Haag
info@inspectie-oe.nl | <https://www.inspectie-oe.nl>

december 2024